

اثر نانوکود آهن و ورمی کمپوست بر شاخص‌های رویشی و فیزیولوژیکی توت‌فرنگی (*Fragaria × ananassa*)

شهرام صداقت حور^{1*}، فهیمه شاه‌نظری²، سیده خدیجه عباس نیای زارع³

1- نویسنده مسئول و دانشیار گروه باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت، رشت. sedaghathoor@iaurasht.ac.ir

2- فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد میوه‌کاری، گروه باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت.

3- دانشجوی دکتری باغبانی، گروه باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت.

این مطالعه در قالب یک آزمایش فاکتوریل بر پایه طرح بلوک‌های کامل تصادفی با 2 فاکتور نانوکود آهن با 3 سطح (0، 500، 1000 میلی‌گرم بر لیتر)، ورمی کمپوست در 4 سطح (0، 100، 200 و 400 کیلوگرم در هکتار) و در 12 تیمار و 3 تکرار و 36 پلات آزمایشی انجام شد. در این آزمایش صفاتی همچون عملکرد گیاه، قطر گل، تعداد میوه در بوته و وزن میوه، مقدار اسیدیته، قند، ویتامین‌ث و مقدار آهن اندازه‌گیری شد. تجزیه واریانس اثر متقابل داده‌ها نشان داد که کلیه صفات در سطح احتمال 1 و 5 درصد آماری معنی‌دار شده است. بهترین عملکرد (43/60 گرم در بوته) و وزن میوه (10/03 گرم) مربوط به تیمار 1000 میلی‌گرم بر لیتر نانوکود آهن + 100 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست می‌باشد. همچنین تیمار شاهد بیشترین اسیدیته را به خود اختصاص داده است. کلیه تیمارها نسبت به شاهد اختلاف معنی‌داری از خود نشان داده‌اند.

کلیدواژه‌ها: ورمی کمپوست، نانوکود آهن، عملکرد میوه. توت‌فرنگی

مقدمه

یکی از راه‌های غنی‌سازی خاک، استفاده از کرم‌های خاکی مانند *Eisenia fetida* به منظور تولید ورمی کمپوست با قابلیت حاصلخیزی به مراتب بالاتر است (جیابال و همکاران، 1992). ورمی کمپوست با دارا بودن تنوع زیستی میکروبی وسیع و فعال نسبت به کمپوست تولید شده در فرایند حرارتی، به عنوان پالاینده و اصلاح‌کننده مهم خاک به کار گرفته می‌شود (آرنکون و همکاران، 2004). بخش کشاورزی از جمله مهمترین عرصه‌هایی است که با استفاده از فناوری نانو، منافع زیادی را متوجه این بخش خواهد نمود (تیکنر و همکاران، 2007). آهن یکی از عناصر ضروری اما کم مصرف و کم تحرک برای گیاهان است. گیاهان در بین همه ریزمغذی‌ها بیشترین نیاز را به آهن دارند. آهن بخشی از گروه کاتالیزوری آنزیم‌های اکسیداسیون و احیاء است و برای سنتز کلروفیل مورد نیاز می‌باشد (کافی و همکاران، 1389). کارپ و همکاران (2002) اعلام کردند که کیفیت میوه‌های توت‌فرنگی با کوددهی برگی آهن افزایش می‌یابد. آرنکون و همکاران (2004) در آزمایشی روی گیاه توت‌فرنگی (*Fragaria × ananassa*) مشاهده کردند که ورمی کمپوست وزن خشک، سطح برگ، تعداد ساقه رونده و تعداد گل را نسبت به تیمار کود شیمیایی به طور معنی‌داری افزایش داد. هدف از انجام این تحقیق بررسی اثر نانو ذرات آهن و ورمی کمپوست بر شاخص‌های رویشی و زایشی گیاه توت‌فرنگی می‌باشد.

مواد و روش‌ها

این مطالعه در قالب آزمایش فاکتوریل بر پایه طرح کاملاً تصادفی با 2 فاکتور نانوکود آهن با 3 سطح (0، 500، 1000 میلی‌گرم بر لیتر) و ورمی کمپوست در 4 سطح (0، 100، 200 و 400 کیلوگرم در هکتار) در 12 تیمار و 3 تکرار انجام شد. لازم به ذکر است که اندازه هر پلات یک گلدان پلاستیکی 4 لیتری بود. نشاهای دارای 4 تا 5 برگ حقیقی و ضد عفونی‌شده مورد استفاده قرار گرفت. بستر شاهد فقط خاک باغچه بود و برای سطوح دیگر مخلوطی از خاک باغچه و ورمی کمپوست به نسبت معین در طرح

آزمایشی استفاده شد. محلول پاشی نانو کود آهن طبق محاسبه هر ماه یکبار انجام شد. صفات اندازه گیری شده شامل: قطر گل در مرحله تمام گل، قند میوه با رفرکتومتر دستی (مدل N-1α ساخت شرکت ATAGO ژاپن)، وزن و تعداد میوه، اسیدیته میوه (pH)، ویتامین ث به روش دیکلروفنل ایندوفنل (رانگانا، 1997)، آهن برگه و سیله دستگاه جذب اتمی بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزار آماری SAS و مقایسه میانگین‌ها بر اساس آزمون LSD انجام شد.

نتایج و بحث

تجزیه واریانس اثر محلول پاشی نانو کود آهن و ورمی کمپوست نشان داد که اثر ساده نانو کود آهن و ورمی کمپوست و اثر متقابل این دو عامل بر عملکرد میوه، قند و ویتامین ث میوه و مقدار آهن برگ معنی دار شده است ولی وزن میوه فقط تحت تاثیر اثر متقابل فاکتورهای آزمایشی قرار گرفته است (جدول 1). مقایسه میانگین اثر ساده نانو کود آهن بر عملکرد میوه نشان داد که بیشترین عملکرد میوه مربوط به تیمار 100 و 500 میلی گرم بر لیتر نانو کود آهن است (جدول 2). همچنین اثر ساده ورمی کمپوست نشان داد که بیشترین عملکرد میوه مربوط به تیمار 100 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست می‌باشد. مقایسه میانگین اثر متقابل این دو عامل نشان داد که بیشترین عملکرد میوه مربوط به تیمار 1000 میلی گرم بر لیتر نانو کود آهن + 100 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست و کمترین عملکرد میوه مربوط به تیمار شاهد می‌باشد. کلیه تیمارها عملکرد قابل قبولی نسبت به شاهد داشته‌اند، به طوری که تیمار برتر عملکردی بالغ بر سه برابر شاهد تولید کرده است. مقایسه میانگین اثر متقابل نشان داد که بیشترین وزن میوه توت فرنگی تحت تیمار 1000 میلی گرم بر لیتر نانو کود آهن + 100 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست می‌باشد و کمترین وزن میوه توت فرنگی مربوط به تیمار شاهد می‌باشد (جدول 2). تفاوت بین وزن میوه در دو تیمار فوق الذکر حدود 42/8% می‌باشد. مقایسه میانگین اثر ساده نانو کود آهن نشان می‌دهد که بیشترین قند میوه مربوط به تیمار بدون استفاده از نانو کود می‌باشد و کمترین قند میوه مربوط به تیمار 500 میلی گرم در لیتر نانو کود آهن می‌باشد. همچنین مقایسه میانگین اثر ساده ورمی کمپوست نشان می‌دهد که بیشترین قند میوه مربوط به تیمار 400 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست و کمترین آن مربوط به تیمار بدون استفاده از ورمی کمپوست می‌باشد. مقایسه میانگین اثر متقابل نشان داد که بیشترین میزان قند میوه توت فرنگی تحت تیمار بدون نانو کود آهن همراه با 400 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست و کمترین میزان قند میوه تحت تیمار 500 میلی گرم بر لیتر نانو کود آهن + 200 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست می‌باشد (جدول 2). بهترین تیمار نسبت به شاهد حدود 45% افزایش قند داشته است. مقایسه میانگین اثر ساده نانو کود آهن نشان داد که تیمار 500 و 100 میلی گرم بر لیتر نانو کود آهن با 4 عدد بیشترین تعداد میوه را داشته‌اند (جدول 3). مقایسه میانگین اثر متقابل نشان داد که بیشترین تعداد میوه توت فرنگی با 5 عدد مربوط به تیمار 500 میلی گرم بر لیتر نانو کود آهن + 100 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست می‌باشد و کمترین تعداد میوه با 2 عدد مربوط به تیمار شاهد می‌باشد (جدول 2). بهترین تیمار نسبت به شاهد 1/5 برابر افزایش تعداد میوه داشته است. مقایسه میانگین اثر متقابل نشان داد که بیشترین قطر گل توت فرنگی مربوط به تیمار 1000 میلی گرم بر لیتر نانو کود آهن و بدون ورمی کمپوست می‌باشد و کمترین قطر گل توت فرنگی مربوط به تیمار شاهد می‌باشد (جدول 2). تیمار مذکور حدود 68/14% افزایش قطر گل نسبت به شاهد داشته است. براساس پژوهش حاضر، اثر نانو کود آهن بر صفت قطر گل بیشتر از اثر مصرف یا عدم مصرف ورمی کمپوست بوده است. مقایسه میانگین اثر ساده ورمی کمپوست نشان می‌دهد که بیشترین اسیدیته میوه مربوط به تیمار بدون استفاده از ورمی کمپوست می‌باشد و کمترین آن مربوط به تیمار 200 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست می‌باشد (جدول 4). همچنین مقایسه میانگین اثر متقابل نشان داد که بیشترین pH مربوط به تیمار شاهد و کمترین pH مربوط به تیمار بدون نانو کود آهن همراه با 100 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست می‌باشد (جدول 2). این نتایج نشان داد که با مصرف ورمی کمپوست، اسیدیته میوه کاهش می‌یابد. تیمار شاهد 35% نسبت به تیمار فوق افزایش pH داشته است. مقایسه میانگین اثر ساده نانو کود آهن نشان داد که بیشترین ویتامین ث توت فرنگی مربوط به تیمار 100 میلی گرم بر لیتر نانو کود آهن و کمترین هم مربوط به تیمار بدون استفاده از نانو کود آهن می‌باشد. همچنین مقایسه میانگین اثر ساده ورمی کمپوست

بر ویتامین ث نشان داد که بیشترین ویتامین ث مربوط به تیمار 400 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست می‌باشد. مقایسه میانگین اثرمتقابل نشان داد که بیشترین ویتامین ث مربوط به تیمار 1000 میلی‌گرم بر لیتر نانوکود آهن + 400 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست می‌باشد و کمترین ویتامین ث مربوط به تیمار بدون نانوکود آهن همراه با 100 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست می‌باشد. بهترین تیمارها نسبت به شاهد 30/5% درصد افزایش ویتامین ث داشته‌اند. مقایسه میانگین اثرساده نانوکود آهن نشان داد که بیشترین آهن برگ مربوط به تیمارهای 500 و 1000 میلی‌گرم بر لیتر نانوکود آهن می‌باشد و کمترین آن هم مربوط به تیمار بدون استفاده از نانوکود آهن می‌باشد. همچنین مقایسه میانگین اثرساده ورمی کمپوست نشان داد که بیشترین آهن برگ مربوط به تیمارهای 200 و 400 کیلوگرم ورمی کمپوست در هکتار می‌باشد و کمترین آن هم مربوط به تیمار بدون استفاده از ورمی کمپوست می‌باشد. مقایسه میانگین اثرمتقابل نشان داد که بیشترین آهن برگ مربوط به تیمارهای 1000 میلی‌گرم بر لیتر نانوکود آهن + 200 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست و 500 میلی‌گرم بر لیتر نانوکود آهن + 200 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست می‌باشد و کمترین آهن برگ مربوط به تیمار شاهد می‌باشد (جدول 2). که تیمارهای ما نسبت به شاهد افزایش 45% داشت است. تیمارهای مذکور نسبت به تیمار شاهد 4 برابر افزایش آهن داشته‌اند.

جدول 1: تجزیه واریانس اثر نانوکود آهن و ورمی کمپوست بر صفات اندازه‌گیری شده

عملکرد میوه	وزن میوه	قند میوه	تعداد میوه	قطر گل	اسیدیته میوه (pH)	ویتامین ث	آهن برگ	درجه آزادی	منبع تغییرات	میانگین مربعات				
266*	0/036 ^{ns}	4/74*	4/000**	0/284 ^{ns}	0/001 ^{ns}	20/19**	19119**	2	نانوکود (N)					
126**	2/166 ^{ns}	4/41**	0/962 ^{ns}	0/033 ^{ns}	1/001**	66/13**	181923**	3	ورمی کمپوست (V)					
273**	5/38*	4/05**	2/18*	0/846**	0/175**	3/08**	17008**	6	N×V					
58/179	1/789	0/909	0/750	0/157	0/010	0/609	2596/881	24	خطا					
23/658	15/958	13/416	23/619	13/443	2/568	3/286	11/631		ضریب تغییرات (%)					

جدول 2: مقایسه میانگین اثر متقابل نانو کود آهن و ورمی کمپوست بر صفات اندازه گیری شده

تیمارها	عملکرد میوه (گرم در بوته)	وزن میوه (میلی گرم بر 100 گرم)	قند میوه (درصد)	تعداد میوه (عدد)	قطر گل (سانتی متر)	اسیدیته (pH)	ویتامین ث (میلی گرم در 100 گرم)	آهن برگ (بی بی ام)
N ₀ V ₀	14/00 ^d	6/53 ^d	6/60 ^{cde}	2/00 ^e	2/26 ^d	4/713 ^a	21/31 ^f	156 ^e
N ₀ V ₁	23/33 ^{cd}	8/80 ^{abc}	5/93 ^{de}	2/66 ^{de}	3/03 ^{bc}	3/490 ^g	23/35 ^{cd}	242 ^d
N ₀ V ₂	31/20 ^{bc}	7/80 ^{abcd}	8/13 ^{abc}	4/00 ^{abcd}	3/26 ^{ab}	3/613 ^g	19/73 ^g	271 ^d
N ₀ V ₃	33/02 ^{abc}	9/58 ^a	9/60 ^a	3/33 ^{bcde}	2/50 ^{cd}	4/060 ^{cd}	25/14 ^b	321 ^{cd}
N ₁ V ₀	25/10 ^{cd}	8/36 ^{abcd}	5/96 ^{de}	3/00 ^{cde}	2/73 ^{bcd}	4/246 ^b	21/64 ^{ef}	352 ^{cd}
N ₁ V ₁	39/76 ^{ab}	7/93 ^{abcd}	7/10 ^{bcde}	5/00 ^a	3/23 ^{ab}	3/790 ^{ef}	24/01 ^{bc}	442 ^b
N ₁ V ₂	38/00 ^{ab}	9/50 ^{ab}	5/63 ^e	4/00 ^{abcd}	2/90 ^{bcd}	3/646 ^{fg}	22/06 ^{def}	571 ^a
N ₁ V ₃	30/03 ^{bc}	7/55 ^{bcd}	6/86 ^{cde}	4/00 ^{abcd}	3/266 ^{ab}	4/126 ^{bc}	27/81 ^a	521 ^{ab}
N ₂ V ₀	40/26 ^{ab}	8/60 ^{abcd}	6/10 ^{de}	4/66 ^{ab}	3/80 ^a	4/046 ^{cd}	21/64 ^{ef}	442 ^b
N ₂ V ₁	43/60 ^a	10/03 ^a	8/53 ^{ab}	4/33 ^{abc}	2/83 ^{bcd}	3/916 ^{de}	27/35 ^a	444 ^b
N ₂ V ₂	21/33 ^{cd}	7/00 ^{cd}	7/50 ^{bcd}	3/33 ^{bcde}	2/53 ^{cd}	3/646 ^{fg}	22/73 ^{cde}	576 ^a
N ₂ V ₃	30/22 ^{bc}	8/61 ^{abcd}	7/33 ^{bcd}	3/66 ^{abcd}	2/96 ^{bc}	4/260 ^b	28/14 ^a	521 ^{ab}

N₀: بدون نانو کود آهن، N₁: 500 میلی گرم بر لیتر نانو کود آهن، N₂: 1000 میلی گرم بر لیتر نانو کود آهن، V₀: بدون ورمی کمپوست V₁: 100 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست، V₂: 200 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست، V₃: 400 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست

سینگ و همکاران (2008) گزارش نمودند که کمترین اسیدیته در میوه توت فرنگی در بسترهای کشت حاوی ورمی کمپوست مشاهده گردید که با نتایج این پژوهش همخوانی دارد. اسیدهای آلی به عنوان سوبسترا برای واکنش‌های آنزیمی تنفسی به کار می‌روند. بنابراین، انتظار می‌رود در طی دوره پس از برداشت، اسیدیته میوه کاهش یابد (سرانو و همکاران، 2003). در تحقیقی دیگر که بر روی لیمو رقم لیسبون انجام شد محققین مشاهده کردند میوه‌های سنگین و درشت‌تر، در تیمارهایی دیده شد که غلظت آهن (وگاهی عناصر ضروری دیگر) در آنها بالاتر بود. با فراهم بودن آهن و دیگر عناصر غذایی ضروری گیاه، فتوسنتز و تولید ماده افزایش یافته و اندازه و وزن میوه نیز بیشتر می‌شود (خوئی، 1371 و ملکوتی، 1378). باکا و همکاران (1995) اثر محلول پاشی عناصر روی، آهن و منگنز در زمان‌های مختلف را بر خصوصیات کمی و کیفی میوه انگور مورد مطالعه قرار دادند و نتیجه گرفتند که ضمن افزایش عملکرد محصول، وزن، اندازه و دیگر خصوصیات دانه‌ها افزایش می‌یابد. این افزایش می‌تواند باعث فراهم بودن آهن و دیگر عناصر غذایی ضروری گیاه باشد، که فتوسنتز و تولید ماده افزایش یافته و اندازه و وزن میوه نیز بیشتر می‌شود (ملکوتی، 1378). بیدکی و چالوی (1393) گزارش کردند که بسترهای حاوی کمپوست مقدار مواد جامد محلول میوه را افزایش می‌دهد. به نظر می‌رسد که با افزایش ورمی کمپوست در بستر کشت مقدار پتاسیم موجود در بستر کشت بیشتر شده و از آنجایی که این عنصر در سنتز انواع کربوهیدرات‌ها (ساکارز، نشاسته و گلوکز) نقش دارد، بنابراین تاثیر مهمی بر رشد و نمو و کیفیت میوه می‌گذارد (هوبر، 1985)، که با نتایج ما مطابقت دارد. سینگ و همکاران (2008) نیز گزارش نمودند که میوه‌های توت فرنگی در

بستر کشت حاوی ورمی کمپوست، مواد جامد محلول بیشتری داشتند که با نتایج این پژوهش مطابقت دارد. آزمایشی که توسط شاهرخ‌نیا (1367) طی چند سال روی محصول نارنگی انجام گرفت، مشاهده کردند که استفاده از آهن موجب افزایش چشمگیر ویتامین ث میوه شده است.

نتیجه‌گیری کلی

بررسی ما نشان داد که نانوکود آهن به تنهایی قند میوه، تعداد میوه، ویتامین ث، آهن برگ و عملکرد میوه اثر معنی‌داری گذاشته است. اما ورمی کمپوست که از ارزشمندترین ویژگی آن می‌توان به عملکرد آنزیم‌ها، میکروارگانسیم‌ها و هورمون‌های مختلف موجود در آن دانست. چون دارای آنزیم‌هایی نظیر پروتاز، آمیلاز، لیپاز، سلولاز و کتیناز است که در تجزیه مواد آلی خاک و در نتیجه در دسترس قرار دادن مواد غذایی مورد لزوم گیاه نقش موثری دارد و با فراهم آوردن محیط رشد مناسب برای توت‌فرنگی موجب افزایش عملکرد می‌شود. نتایج اثر متقابل این دو عامل نشان داد که تیمار 1000 میلی‌گرم بر لیتر نانوکود آهن همراه با 100 کیلوگرم در هکتار ورمی کمپوست بهترین عملکرد را نسبت به کلیه تیمارها داشته است. پس می‌توان گفت که اثر متقابل دو عامل مورد آزمایش باعث افزایش عملکرد و بهبود خصوصیات میوه توت‌فرنگی شده است.

منابع

- بیدکی س. و و. چالوی، 1393. اثر کاربرد کودهای آلی در کشت بدون خاک بر ماندگاری پس از برداشت میوه توت‌فرنگی (*Fragaria × ananassa* Duch. Cv. Camarosa). مجله علوم و فنون کشت گلخانه‌ای. 5(18): 107-113.
- خوئی س. 1371. اصول تغذیه مرکبات. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. صفحه‌های 111-132.
- شاهرخ‌نیاع. 1367. بررسی اثر مقادیر مختلف ازت آهن بر روی کمیت محصول نارنگی و لیموشیرین در ایستگاه تحقیقات کشاورزی جهرم.
- کافی م.، ازند، ب. کامکار، ق. عباسی و م. مهدوی دامغانی، 1389. فیزیولوژی گیاهی. جلد دوم (ترجمه): تاینز، ل. و زایگر، ا. انتشارات جهاد دانشگاهی واحد مشهد. ص 676.
- ملکوتی م.ج. 1378. نقش کودهای شیمیایی در کیفیت محصولات کشاورزی. نشریه فنی شماره 86. موسسه تحقیقات خاک و آب. انتشارات مرکز نشر کشاورزی.
- Arancon, N. Q., C.A.Edvards, P.Bierman, C.Welch, and J. D. Metzger. 2004. Effect of vermicompost produced from food wasters on the growth and yield of greenhouse peppers. *Bioresource Technology*, 93:139-143.
- Bacha, M.A.,S.H. Sabbah, and M.A. El- Hamady. 1995. Effect of foliar applications of iron, Zinc and manganese on yield, berry quality and leaf mineral composition of Thompson seedless and Roumy red grape. cultivars; *Alexandria Journal of Agricultural Research*, 40(3): 315-331.
- Huber, S.C. 1985. Role of potassium in photosynthesis and respiration. Pp. 369-391. In: Munson, R.D. (Ed.), *Potassium in Agriculture*, ASA, CSSA and SSSA, Madison, WI.
- Jeyabal, A.,G.Kuppuswamg, and A. R.Lakshmanan. 1992. Effect of seed coating in yield attribute and yield of soybean (*Glycine max* L.). *Journal of Agronomy and Crop Science*, 169:145-150.
- Karp, K., M.Starast, and H.Kaldmar. 2002. Inelucence of the ages of plants and foliar fertilization on the yield of strawberry cultivar Janskok under plastic mulch. *ActaHorticulturae*, 567: 459-562.
- Serrano, M., D.Martinez-Romero, F. Guillen, and D.Valero. 2003. Effects of exogenous putrescible on improving shelf life of four plum cultivar. *Postharvest Biol. Technol*, 30(3): 259-271.
- Singh, R., R.R. Sharma, S.Kumar, R.K. Gupta, and R.T. Patil. 2008. Vermi compost substitution in fluences growth, phyiological disorders, fruit yield and quakity of strawberry (*Fragaria ×ananassa* Duch.). *Bioresour. Technol*, 99: 8507-8511.
- Tickner, J. A., K.Geiser, and S.Hansen, 2007. Developing nanotechnology as if health, environment and sustainability mattered. 61p. published by Lowell center for sustainable production, University of Massachusetts Lowell.

**Effect of iron nano-fertilizer and vermicompost on the vegetative and physiological traits of strawberry
(*Fragaria × ananasa*)**

S. Sedaghathoor^{1*}, F. Shahnazari² and S.Kh. Abbasniayzare³

Dept. of Horticultural Science, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

*Corresponding author

Abstract

This study carried out as a factorial experiment based on randomized complete block design with 2 factors including: Fenano-fertilizer at 3 levels (0, 500, 1,000 mg l⁻¹) and vermicompost at 4 levels (0, 100, 200 and 400 kg ha⁻¹) in 12 treatments, 3 replications and 36 experimental plots. In this study, traits such as yield, flower diameter, number offruitsper plant and fruit weight, acidity, sugar, vitamins C and iron content were measured. Interaction analysis of variance showed that all traits are statistically significant at 1 and 5%. The highest yield (43.60g) and fruit weight (10.03g) is related to 1000 mg l⁻¹ of Fe nano-fertilizer+100 kg ha⁻¹ vermicompost. Also, controlis dedicated the highest acidity. All treatments have been shown to havea significant difference compared to control.

Keywords: Vermicompost, Fe Nanofertilizer, Fruit yield, Strawberry